

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2026-0000111136

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
1. Ramingstoelichting
2. Certificeringsnotitie CPB

Datum 9 april 2026
Betreft Certificering arrest Hoge Raad belastingrentepercentage
vennootschapsbelasting

Geachte voorzitter,

Bijgevoegd vindt u de ramingstoelichting en de certificeringsnotitie van het Centraal Planbureau (CPB) over de budgettaire derving naar aanleiding van het Hoge Raad arrest over het belastingrentepercentage voor de vennootschapsbelasting (Vpb) en enkele andere belastingen.

De Hoge Raad heeft op 16 januari een arrest gewezen over de belastingrente die geldt voor de Vpb en enkele andere belastingen zoals de bronbelasting en de minimumbelasting (Vpb+). De zaak ging over de vraag of het hogere belastingrentepercentage wat geldt voor deze belastingen, in strijd is met algemene rechtsbeginselen. Voor andere belastingen zoals de inkomstenbelasting geldt namelijk een lager percentage.

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat dit hogere percentage voor de Vpb+ in strijd is met het evenredigheids- en het gelijkheidsbeginsel. Dit betekent dat het moet worden verlaagd naar het percentage wat geldt voor andere belastingen

Conform de begrotingsregels tellen de budgettaire gevolgen van gerechtelijke uitspraken mee voor het inkomstenkader. Dit arrest leidt daarom tot een lastenrelevante derving (zie tabel 1). Dit is verwerkt in de startnota van het kabinet en de raming is zoals gebruikelijk ter certificering voorgelegd aan het CPB. De raming is zonder aanpassingen gecertificeerd. Er zijn dus geen budgettaire wijzigingen.

Tabel 1: budgettaire gevolgen arrest Hoge Raad belastingrentepercentage

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Structureel
Arrest Hoge Raad	-264	-145	-145	-145	-145	-145	-145

Bij het certificeringsproces beziet het CPB als onafhankelijke instantie de budgettaire effecten van belastingmaatregelen, inclusief de inschatting van de gedragseffecten. De basis hiervoor ligt in empirisch onderzoek, voor zover dit beschikbaar is. Dit houdt in dat het CPB toetst of de ramingen 'neutraal en redelijk' zijn. Ook geeft het CPB de mate van onzekerheid van een raming weer, wat de kwaliteit en transparantie van de ramingen bevordert.

Ons kenmerk
2026-0000111136

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Eelco Eerenberg

Arrest Hoge Raad Vpb-belastingrentepercentage

Maatregel

- Belastingrente moet worden betaald wanneer belastingplichtigen te laat zijn met het doen van aangifte of verkeerde gegevens aanleveren. De grondslag van de belastingrente is de verschuldigde belasting in de aanslag. De rente die in rekening wordt gebracht is een enkelvoudige rente (dus geen rente over rente).
- Belastingrente wordt berekend over de periode vanaf 1 juli volgend op het belastingjaar (bij gebroken boekjaren is dat einde boekjaar + 6 maanden) tot 6 weken na dagtekening aanslag (maar maximaal 19 weken na de ontvangst van de aangifte).
- Er waren twee belastingrentepercentages. Voor de vennootschapsbelasting en enige andere middelen (hierna: Vpb+) gold een hoger belastingrentepercentage dan voor andere belastingmiddelen o.a. de inkomstenbelasting (IH). Beide percentages zijn sinds 1-1-2024 gekoppeld aan de ECB-herfinancieringsrente. Voor de vpb+ gold een renteopslag van 5,5%-punt en voor de IH geldt een opslag van 3%-punt.
- De Hoge Raad heeft op 16 januari 2026 geoordeeld dat het verhoogde percentage belastingrente voor de Vpb+ in strijd is met algemene rechtsbeginselen en heeft de bepaling waarmee het verhoogde percentage wordt geregeld onverbindend verklaard.
- Het arrest leidt ertoe dat belastingrente Vpb+ wordt berekend naar het lagere reguliere belastingrentepercentage, dat geldt voor o.a. de inkomstenbelasting (IH).

Budgettaire effect maatregel, prijspeil lopende jaar (2026)

Bedragen in mln. euro, '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend.

	2026	2027	2028	2029	2030	Struc.
Arrest Hoge Raad Vpb-belastingrentepercentage	-264	-145	-145	-145	-145	-145

Raming

- Uit het arrest vloeien zowel incidentele als structurele budgettaire gevolgen voort. De incidentele gevolgen hebben betrekking op het neerwaarts bijstellen van al in rekening gebrachte belastingrente waartegen bezwaar is gemaakt. De structurele gevolgen hangen samen met het vanaf de arrestdatum moeten berekenen van belastingrente Vpb+ naar het lagere percentage voor de IH.

Incidentele derving

- Belastingplichtigen die bezwaar maken worden door de Belastingdienst bijgehouden in het Generieke Bezwaren en Verzoekschriften (GVB) bestand. O.b.v. het GVB zijn alle relevante bezwaarmakers geïdentificeerd. Vervolgens zijn de Vpb-aanslagen waar tegen bezwaar is gemaakt gekoppeld aan de bezwaren.
- Per bezwaar is berekend wat de belastingrente Vpb bedraagt onder het belastingrentepercentage IH. Het verschil tussen dit belastingrentebedrag en het belastingrentebedrag in de aanslag vormt de verwachte terugbetaling. De incidentele derving is geraamd op €119 mln en is geboekt in 2026. De Belastingdienst zal namelijk binnen circa zes maanden na de arrestdatum de bestreden rentebeslikkingen verminderen.

Structurele derving

- De structurele derving is berekend aan de hand van kascijfers van de Belastingdienst over de ontvangsten en uitgaven belastingrente. O.b.v. van deze kascijfers zijn grondslagen geschat.
- Het schatten van de grondslagen gebeurt als volgt: de Belastingdienst rapporteert voor de kascijfers in welke maanden zij zijn ontvangen (of betaald). Voor alle belastingrentebeslikkingen wordt aangenomen dat het rentetijdvak start op 1 juli na het belastingjaar en dat het rentetijdvak eindigt in de ontvangstmaand.¹ O.b.v. het rentetijdvak kan het totale (enkelvoudige) rentepercentage worden

¹ Voor gebroken boekjaren kan het rentetijdvak op een ander moment in het jaar aanvangen. Uit de vpb-aanslagen blijkt dat belastingplichtigen met een gebroken boekjaar 12% van de totale vpb-belastingsom uitmaken. Voor hen kan de veronderstelde startdatum van 1 juli te vroeg of te laat zijn. Uit gegevens over de verdeling van het einde van het boekjaar blijkt dat binnen de groep met een gebroken boekjaar in circa 60% v/d de gevallen het boekjaar eindigt ergens in de periode 1-7 t/m 30-12. In de raming wordt de start van

berekend. De grondslagen zijn vervolgens berekend door de kasontvangsten te delen door de veronderstelde rentepercentages.

- Structurele grondslag: in de periode 2022-2025 zijn de grondslagen voor de vpb belastingrenteontvangsten redelijk stabiel. Om die reden is het gemiddelde over de periode 2022-2025 genomen en vervolgens is dit gemiddelde geïndexeerd naar prijzen en volume 2026 aan de hand van de CPB-ramingen voor prijzen en volume bbp (MEV26). Voor de uitgaven is een gemiddelde genomen over de periode 2023-2025. Dit gemiddelde is ook geïndexeerd naar prijzen en volume 2026.
- Vervolgens is het renteopslagverschil tussen Vpb+ en IH vermenigvuldigd met de structurele grondslagen voor de ontvangsten en met die voor de uitgaven. De belastingrenteontvangsten vallen door het arrest structureel € 163 mln lager uit, en de uitgaven € 17 mln. De structurele derving bedraagt derhalve € 145 mln.
- De onzekerheid over de structurele derving is gemiddeld. Door gebroken boekjaren klopt de aanname dat het rentetijdvak altijd op 1 juli van het volgende jaar begint niet altijd. Gebroken boekjaren komen geregeld voor (zie voetnoot 1). Daarnaast zijn de grondslagen o.b.v. kascijfers verouderde gegevens, omdat de ontvangstdatum van de belastingrente ver van het begin van het rentetijdvak kan liggen. De grondslagen zijn echter in recente jaren stabiel.

Certificering arrest Hoge Raad belastingrente vpb

In het arrest van 16 januari 2026 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het verhoogde belastingrentepercentage voor de vennootschapsbelasting in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Hierdoor moet voor de vpb voortaan belastingrente worden berekend volgens het reguliere belastingrentepercentage. Daarnaast is er een incidentele derving door terugbetaling aan bezwaarmakers.

Het CPB beoordeelt de raming van de budgettaire effecten van het arrest als redelijk en neutraal. De raming heeft een gemiddelde mate van onzekerheid.

1 Certificering

Tabel 1.1 Overzicht gecertificeerde maatregelen

Maatregel	Geraamd budgettair effect							Onzekerheid
	mln euro (a)							
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc.	
Arrest Hoge Raad belastingrente vpb (b)	-264	-145	-145	-145	-145	-145	-145	gemiddeld
(a)	+ is saldoverbeterend/lastenverzwarend							
(b)	Structureel vanaf 2027							

Belastingrente is verschuldigd wanneer belastingplichtigen te laat aangifte doen of onjuiste gegevens verstrekken. Daarbij gold een onderscheid: voor de inkomstenbelasting en overige middelen (IH) een reguliere opslag van 3 procentpunt boven op de ECB-herfinancieringsrente en voor de vennootschapsbelasting en enige andere middelen (vpb+) een verhoogde opslag van 5,5 procentpunt.

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat het verhoogde belastingrentepercentage voor vpb+ in strijd is met het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Met de verhoging van de belastingrente voor de vennootschapsbelasting is een lastenverzwaring doorgevoerd waardoor extra lasten op het gebied van belastingrente zonder goede grond bij slechts één groep belastingplichtigen worden gelegd. De betreffende bepaling in de lagere regelgeving is daarom onverbindend verklaard. Als gevolg hiervan dient de belastingrente voor vpb+ te worden berekend tegen het reguliere IH-percentage, waardoor het onderscheid in renteopslag komt te vervallen.

Deze uitspraak leidt tot een structurele derving door verlaging van het belastingrentepercentage. De grondslag is afgeleid uit kascijfers van de Belastingdienst over belastingrente-ontvangsten en -uitgaven. Door de ontvangen rente te relateren aan het rentepercentage over het rentetijdvak, is de onderliggende belastingschuld gereconstrueerd. De structurele grondslag is vervolgens bepaald als het gemiddelde over meerdere jaren. De grondslagaming is redelijk betrouwbaar, maar kent onzekerheden vanwege aannames over de duur van het rentetijdvak. Daar staat tegenover dat de grondslagen voor de belastingrente-ontvangsten in de recente jaren relatief stabiel zijn gebleken.

Daarnaast is er sprake van een incidentele derving door terugbetaling aan bezwaarmakers van reeds in rekening gebrachte belastingrente. Op basis van gegevens uit het Generieke Bezwaar- en Verzoekschriftenvoorziening (GBV)-bestand van de Belastingdienst zijn bezwaarmakers gekoppeld aan aanslagen, waarna per geval de grondslag en de duur van het rentetijdvak zijn bepaald. De terugbetaling is berekend als het verschil tussen de oorspronkelijk opgelegde belastingrente en de herrekende rente op basis van het lagere IH-percentage. Omdat ten tijde van het arrest nog niet alle bezwaren bekend waren, bestaat onzekerheid over de uiteindelijke omvang van de incidentele derving. Om hiervoor te corrigeren, is de raming opgehoogd op basis van wekelijkse toenames in het aantal bezwaren in recente maanden.

Het CPB acht de budgettaire raming van de maatregel redelijk en neutraal, met een gemiddelde mate van onzekerheid.